

Nr 440.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående löne-
reglering för skogvaktarna vid universitetet i Uppsala
m. m.; given Stockholms slott den 30 april 1918.*

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att

dels, med uteslutande ur utgiftsstaten för universitetet i Uppsala, avdelningen A) Avlöningar m. m., c) Tjänstemän och betjänte vid universitetets samlingar och inrättningar m. m., av de under titeln Drätselverket nu upptagna avlöningsförmåner för 9 skogvaktare, i stället i utgiftsstaten under nämnda avdelning och titel uppföra för en var av dessa skogvaktare, jämte anteckning om av universitetet tillhandahållen bostad, beräknad till ett värde av 200 kronor och betraktad såsom lön, en kontant avlöning av 1,500 kronor, därav 750 kronor lön och 750 kronor tjänstgöringspenningar, med rätt till tre ålderstillägg, vardera å 150 kronor, efter respektive 5, 10 och 15 års tjänstgöring,

dels förklara vederbörande äga att för erhållande av ålderstillägg tillgodoräkna sig föregående tjänstgöring såsom ordinarie skogvaktare vid universitetet,

dels förordna, att för åtnjutande av ovannämnda avlöningsförmåner ifrågavarande befattningshavare skola i tillämpliga delar vara underkastade de villkor och bestämmelser, som genom kungörelsen den 13 juni 1908 äro fastställda för åtnjutande av de för vissa befattningshavare vid rikets universitet och karolinska mediko-kirurgiska institutet från och med år 1909 gällande nya avlöningsförmåner, samt tillika vara skyldiga ej mindre att avstå från innehavande boställen än även att underkasta sig de vid tiden för lönerogleringens trädande i kraft gällande bestämmelser i avseende å civila tjänstinnehavares rätt till pension, i den mån förpliktelse härtill ej redan förefinnes,

dels förklara, att befattningshavare, som icke hos Uppsala universitets drätselnämnd före den 1 november 1918 skriftligen förklarar sig villig

att underkasta sig de villkor och bestämmelser, som gälla för åtnjutande av ifrågavarande nya avlöningsförmåner, skall bibehållas vid dem han äger åtnjuta under år 1918, däri inberäknade lönetillägg å 200 kronor samt dagarvoden vid vissa tjänsteförrättningar, dock att dagarvodena sammanlagt må uppgå till högst 400 kronor för år,

dels, med uteslutande av den i universitetets utgiftsstat under ovan nämnda avdelning och titel upptagna posten å högst 900 kronor till dagarvoden åt skogvaktarna, besluta, att i stället skall i utgiftsstaten till reseanslag åt skogvaktarna, 200 kronor för en var, uppföras ett anslag av 1,800 kronor,

dels föreskriva, att traktamentsersättning till universitetets skogvaktare vid tjänsteresor må, i huvudsaklig överensstämmelse med de av vederbörande departementschef i anförande till ovannämnda protokoll i avseende härå angivna grunder, utgå ur avkastningen av universitetets skogar,

dels ock för genomförande av ifrågavarande lönereglering höja det ordinarie anslaget till universitetet i Uppsala, universitetsstaten, med 6,885 kronor.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Värner Rydén.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 30 april 1918.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN.

Departementschefen, statsrådet Rydén yttrade härefter:

Från universitetet i Uppsala inkom i början av år 1917 underdånig framställning om lönereglering för universitetets skogvaktare. Framställningen avsåg, att dessa borde erhålla samma löneförmåner som med dem närmast jämförliga befattningshavare, nämligen vissa kronojägare inom skogsstaten. För ändamålet skulle erfordras ett belopp av 6,385 kronor. I ärendet yttrade sig, förutom kanslern för rikets universitet, vilken med skrivelse den 12 januari 1917 överlämnade handlingarna i ärendet till Kungl. Maj:t, jämväl statskontoret i utlåtande den 17 april 1917.

Under punkt 74 av åttonde huvudtiteln i 1918 års statsverksproposition har jag omförmält, hurusom nämnda framställning icke ledde till den förliga lönereglering, som universitetet åsyftade. Anledningen därtill

Lönereglering för skogvaktarna vid universitetet i Uppsala m.m.

var i främsta rummet, att när ärendet befann sig i färdigberett skick, riksdagens båda kamrar redan hunnit behandla den ordinarie staten för universitetet i Uppsala. Dåvarande departementschefen anmärkte desslikes vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t den 27 april 1917, att utredningen i ämnet icke till alla delar torde vara fullt uttömmande. Han fann den dock vara tillräcklig för att motivera ett förslag om tillfälligt lönetillägg jämte beredande av ökade dagarvoden för skogvaktarna. Ett starkt stöd för att inskränka sig till allenast ett tillfälligt lönetillägg fann departementschefen ligga i den omständigheten, att Kungl. Maj:t i propositionen nr 274/1917 angående driftkostnader under år 1918 för statens skogsdomäner m. m, stannat vid att för kronojägarna föreslå endast ett provisoriskt ordnande av lönefrågan.

I enlighet med departementschefens hemställan föreslog Kungl. Maj:t i en till 1917 års riksdag avlåten proposition, nr 336, riksdagen medgiva, att ur universitetets i Uppsala reservfond finge under år 1918 utgå dels för beredande av tillfälligt lönetillägg för sagda år å 200 kronor åt en var av universitetets skogvaktare ett belopp av 1,800 kronor, dels ock för vinnande av ökade medel till dagarvoden under år 1918 åt nämnda skogvaktare ett belopp av högst 2,700 kronor.

Kungl. Maj:ts berörda förslag bifölls av riksdagen.

I mitt anförande under nyssnämnda punkt 74 av åttonde huvudtiteln i årets statsverksproposition omförmålde jag, att kronojägarnas löneregleringsfråga, enligt vad chefen för jordbruksdepartementet meddelat mig, torde komma att framläggas för 1918 års riksdag. Jag ansåg mig då ej böra underlåta att vidtaga på mig ankommande åtgärder för att skogvaktarna snarligen måtte komma i åtnjutande av den förbättrade ställning i lönehänseende, som med skälig hänsyn till de avlöningsförmåner, vilka komme att beredas kronojägarna, borde tillerkännas ifrågavarande befattningshavare vid Uppsala universitet. I förväntan på en blivande framställning till riksdagen angående ordnande av kronojägarnas avlöningsförhållanden inskränkte jag mig för det dåvarande till en hemställan om förslag till riksdagen att, i avbidan på proposition om lönereglering för skogvaktarna vid universitetet i Uppsala, för detta ändamål beräkna en höjning av ordinarie anslaget till universitetet i Uppsala, universitetsstaten, med 10,000 kronor.

Kungl. Maj:t biföll detta mitt förslag.

Framställning om reglering av kronojägarnas avlöningsförmåner föreligger nu i Kungl. Maj:ts denna dag till riksdagen avlåtna proposition nr 399 angående driftkostnader under år 1919 för statens domäner. Jag

vill därför nu upptaga frågan om lönereglering för Uppsala universitets skogvaktare, därtill liksom vid min nyssnämnda hemställan föranledd jämväl av en från universitetet inkommen förnyad begäran om löneregleringens genomförande.

Till en början torde en redogörelse för skogvaktarnas avlöningsförmåner enligt universitetets ordinarie stat vara på sin plats. En sådan redogörelse, åtföljd av upplysningar rörande löneförmånerna för vissa, till sin ställning med skogvaktarna jämförliga kronojägare, återfinnes i dåvarande departementschefens anförande till det vid förutnämnda proposition nr 336/1917 fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 27 april 1917. Jag ber att här få anföra dessa delar av departementschefens anförande:

Dessa (skogvaktarna vid universitetet i Uppsala) äro, yttrade departementschefen, nio till antalet, och de avlönas enligt staten sålunda, att två av dem åtnjuta kontant 800 kronor jämte bostad, medan de övriga innehava boställsförmån, värderad i ett fall till 50 kronor, i ett fall till 60 kronor, i två fall till 70 kronor, i två fall till 75 kronor samt i ett fall till 85 kronor, vartill för en var kommer ett kontant penningbelopp, så avpassat, att detsamma jämte boställsförmånens beräknade värde uppgår till 800 kronor. Var och en av de nio skogvaktarna har dessutom rätt till ett ålderstillägg å 100 kronor efter 5 års tjänstgöring.

Till dagarvoden åt skogvaktarna är vidare i staten uppfört ett belopp av högst 900 kronor. Beträffande dagarvoden är i punkt 6 av särskilda utav Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter, hörande till staten för universitetet i Uppsala, bestämt, att detsamma utgår med 2 kronor 50 öre för förrättning enligt skogsförvaltarens order å skogstrakt, som ligger mer än 10 kilometer i rak sträckning från skogvaktarens bostad, intill ett belopp av högst 100 kronor för kalenderår för varje skogvaktare. Detta belopp räcker sålunda till högst 40 dylika förrättningar.

Skogvaktarnas ovan angivna avlöning är till beloppet bestämd vid 1907 års riksdag, och man tog därvid hänsyn till de löneförmåner, som då utgingo för kronojägare. År 1908 hade i statsverkspropositionen föreslagits förbättrade avlöningsförmåner för dessa — ett förslag, som ock vann riksdagens bifall. Vid samma års riksdag framlades förslag om en omfattande lönereglering för befattningshavare vid universiteten. Det hade ej saknats skäl att därvid ifrågasätta någon förbättring i avlöningen för skogvaktarna vid universitetet i Uppsala, så att denna fortfarande ställts i lämpligt förhållande till kronojägarnas. Så skedde likväl ej, tvivelsutan på grund av den året förut vidtagna löneregleringen för skogvaktarna. Den ändringen vidtogs emellertid, att deras avlöning, som år 1907 angavs såsom arvode, i staten upptogs såsom lön och tjänstgöringspenningar, de sistnämnda utgörande 300 kronor. De blevo sålunda berättigade till pension enligt 1907 års pensionslag för civila befattningshavare.

Ifrågavarande skogvaktare åtnjuta, såsom av det ovan anförda framgår, relativt låga löneförmåner. Man har icke utan skäl jämfört dessa med de avlöningar, som utgå till kronojägarna inom Stockholms, Uppsala och Västmanlands län — de län, inom vilka universitetets skogar äro belägna. Dessa kronojägare uppbära enligt nu gällande stat i lön 600 kronor och i tjänstgöringspenningar 500 kronor, vartill kommer bostadslägenhet eller hyresersättning med 100 kronor. Tre ålderstillägg, vartdera å 100 kro-

nor, äro dem vidare under vissa villkor tillförsäkrade. Begynnelse- och slutavlöningen kan alltså beräknas till 1,200, respektive 1,500 kronor, medan för universitetets skogvaktare motsvarande siffror äro 800 och 900 kronor. I respenningar åtnjuta kronojägarna belopp, växlande mellan 50 och 200 kronor. Såsom nämnt finnes till dagarvoden för samtliga skogvaktarna ett belopp av högst 900 kronor upptaget i staten för universitetet.

Redan denna jämförelse visade, anmärkte departementschefen, att skogvaktarna i ekonomiskt hänseende vore vida sämre ställda än kronojägarna. Men härtill komme vidare, att skillnaden i avlöningsförhållanden till kronojägarnas förmån skulle bliva ännu större vid bifall till vad rörande kronojägarna föreslagits i propositionen nr 274/1917. Sistberörda förhållande hade särskilt medverkat till departementschefens önskan att ej lämna den gjorda framställningen rörande skogvaktarna utan understöd.

I sagda proposition nr 274/1917 föreslogs, att för kronojägarna skulle under år 1918 utgå tillfälligt lönetillägg med 250 kronor, då befattningshavaren uppbyure hyresersättning, och med 200 kronor, då han innehade bostad in natura. Med tillämpning av detta — av riksdagen gillade — förslag sattes det tillfälliga lönetillägget för år 1918 till skogvaktarna, såsom nämnt, till 200 kronor för en var. Den kontanta avlöningen för skogvaktarna utgör sålunda under år 1918 för en skogvaktare 915 kronor, för två 925 kronor, för andra två 930 kronor, för en 940 kronor, för en 950 kronor och för de återstående två 1,000 kronor.

I propositionen nr 274/1917 berördes även frågan om sättet för beräkande av rese- och traktamentsersättning för tjänsteförrättningar. Vad i avseende därå föreslogs i fråga om kronojägarna föranledde den förut omförmälda tillökningen för år 1918 i anslagsmedlen till dagarvoden åt skogvaktarna. Genom denna tillökning skulle en var av de nio skogvaktarna kunna erhålla dagarvode av 4 kronor under 100 dagar, under förutsättning att man i övrigt iakttog nu gällande — i det föregående omnämnda — bestämmelser rörande dagarvoden åt skogvaktarna. Huru frågan om kronojägarnas rese- och traktamentsersättning för närvarande är ordnad, får jag tillfälle att omförmåla i det följande.

Då jag nu går att närmare inlåta mig på den föreliggande frågan, skall jag först återgiva erforderliga delar av vederbörande universitetsmyndigheters förnyade framställning i ämnet. Liksom beträffande den föregående framställningen ligger även för den nuvarande till grund en till universitetets drätsel-nämnd ställd skrivelse från skogsförvaltaren vid universitetet A. Hahr. I denna den 22 september 1917 dagtecknade skrivelse, vilken i väsentliga delar är likalydande med den förra (i huvudsak

intagen i vederbörande departementschefs förut omförmälda anförande till statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 27 april 1917), yttrar Hahr till en början:

Då Uppsala universitets skogvaktare i fråga om arbetets art och omfattning, ansvar och i övrigt sociala förhållanden kunna fullt jämföras med de ordinarie kronojägarna inom skogsstaten, synas de mig ock med allt skäl böra i fråga om avlöning jämnställas med dessa, för såvitt man skall kunna hava förhoppning att få bibehålla den goda kår, som nu tjänstgör, och vid eventuella tjänstebyten kunna få lika goda krafter i stället.

I all synnerhet bliver detta än mer nödvändigt nu, då det med varje år sig ökande arbetet kommer att ställa allt större krav på deras förmåga och omöjliggöra för dem att genom bisysslor skaffa sig någon inkomst.

Hahr gör därefter en jämförelse mellan avlöningsförmånerna för de båda omförmälda kategorierna av befattningshavare, ett ämne, för vilket jag nyss redogjort. Han erinrar vidare därom, att i ett betänkande och förslag, som av tillkallade sakkunniga avgivits angående de allmänna skogarna i södra och mellersta delarna av Sverige, anförts, att arealen av varje kronojägares bevakningstrakt i genomsnitt ej bör överstiga 2,500 hektar. »Det bör ihågkommas», yttra de sakkunniga, »att kronojägaren är arbetsförmannen inom bevakningstrakten och såsom sådan skall vara personligen närvarande vid verkställande av ett flertal skogsvårdsarbeten. Den årligen medhunnna mängden av dessa arbeten per ytenhet räknat blir därför direkt beroende på bevakningstrakternas storlek. Vidare bör det framhållas, att resultatet av de igångsatta skogsarbetena i väsentlig mån blir beroende av den tid och det intresse, kronojägaren hinner ägna åt desamma.»

I fråga om kronojägarnas reseersättningar anför Hahr följande uttalande av ovannämnda sakkunniga:

Jämväl kronojägarnas reseersättningar anse de sakkunniga böra utgå med dagarvoden för förrättningsdagar på större avstånd än 5 km. från bostaden samt fasta anslag till biljett- och skjutskostnader. Då dagtraktamenten avse att betäcka utgifterna för kost och logi under bortovaro från hemmet, böra de utgå med så pass stort belopp, att dessa kostnader verkligen bliva betäckta. Då vid flertalet resor inom södra Sverige kronojägarna såväl som jägmästarna nödgas för erhållande av kost och logi anlita hotell och gästgivargårdar, torde det knappast kunna förutsättas, att de skola kunna erhålla kost och logi för mindre än 4 kronor per dag, med vilket belopp dagarvodena alltså böra utgå.

De fasta reseanslagen böra givetvis vara helt beroende av bevakningstrakternas utsträckning.

För egen del yttrar Hahr härefter:

Vad sålunda av de sakkunniga sagts om kronojägarna finner jag i allt äga sin tillämpning på universitetets skogvaktare.

Akademiskogarnas areal torde, efter numera gjorda inköp och efter vad uppmätningarna giva vid handen, komma att uppgå till cirka 22,500 har, vadan således var och en av de nu anställda 9 skogvaktarna skulle erhålla en bevakningstrakt av cirka 2,500 har. Antalet skogvaktare bör sålunda tills vidare bibehållas vid det nuvarande, om än

en reglering av respektive skogvaktares bevakningstrakter bör ske, dock vill jag erinra om de stora skogsinköp, som årligen ske och som torde nödvändiggöra en ökning av skogspersonalen inom en mycket snar framtid.

Under åberopande av vad sålunda anförts föreslår Hahr, att skogvaktarna i avseende å lön, tjänstgöringspenningar, ålderstillägg samt bostad eller hyresersättning likställas med kronojägarna enligt nu gällande stat. I fast reseanslag borde skogvaktare erhålla 100 kronor för år. Beträffande åter dagarvoden för förrättningar på större avstånd än 5 km. från hemmet borde arvoden utgå med 4 kronor per dag i likhet med vad ovan omnämnda sakkunniga föreslagit.

I anslutning härtill framlägger Hahr följande stat för skogvaktarpersonalen vid universitetet:

9 skogvaktare: lön	kronor 5,400:—	
tjänstgöringspenningar	» 4,500:—	kronor 9,900:—
fasta reseanslag	»	900:—
		Summa kronor 10,800:—

Härtill komma dagarvoden, vilkas antal Hahr funnit vara omöjligt att nu exakt beräkna, men vilka han, beräknade efter 4 kronor om dagen, anser komma att uppgå till högst 4,000 kronor.

Hahr yttrar sig slutligen i skrivelsen om lämpligheten av att indraga de boställslägenheter, som sju av skogvaktarna i enlighet med den nu gällande staten för närvarande innehava:

Två skogvaktare, säger Hahr, innehava bostadsboställe med täppa, och till de övriga sju skogvaktarna äro upplåtna mindre torp med en åkerareal av 8 till 10 hektar. Då skogvaktarna ej böra sysselsätta sig med jordbruksarbete utan uteslutande ägna sig åt skogarnas skötsel och vård, synes det mig lämpligt att vid en blivande löner reglering indraga ifrågavarande sju torp.

Samtliga skogvaktarna skulle sålunda få bostadslägenhet med en mindre täppa, innehållande 1,5—2 hektar, samt fri vedbrand. Torpens återstående areal åter skulle antingen anslås till skogsarbetarboställena, där så lämpligen kunde ske, eller utarrenderas till närmast boende akademiarrendator, och kunde för denna åkerareal beräknas ett årligt arrende av 800 kronor, varigenom utgiftsstaten i själva verket skulle minskas med motsvarande belopp.

Extra jägmästaren O. Kollberg, som av universitetet antagits till biträdande skogsförvaltare, har i ärendet avgivit följande utlåtande:

Till Uppsala universitets drätselnämnd.

Anmodad avgiva utlåtande rörande arten och omfattningen av det arbete, som utföres av Uppsala universitets skogvaktare, jämfört med de tjänsteuppdrag, som åligga i statens tjänst anställda kronojägare, får jag vördsamt anföras:

För att kunna göra en noggrann jämförelse emellan dessa båda kategorier av lägre tjänstemän har jag punkt för punkt genomgått de av domänstyrelsen utfärdade reglementariska föreskrifterna till efterrättelse vid kronojägarers tjänstgöring och där-

vid funnit, att de däri upptagna bestämmelserna för kronojägarna i huvudsak äga sin tillämpning även på universitetets skogvaktare. Då jag dessutom från min tjänstgöring inom skogsstaten under åren 1901—1915 och som biträdande förvaltare vid universitetets skogsförvaltning från den 1 januari 1916 och till dato funnit, att blott detaljer ifråga om åtalsrätt och rapportföring äro olika, men att utbildning och arbetsprestation hos den ena kategorien måste vara fullt lika god som hos den andra för ett rätt handhavande av tjänsten, intygas, att jag finner dem böra i allt jämnställas beträffande arbetets art och omfattning.

Uppsala den 24 september 1917.

Oscar Kollberg.

Den 25 september 1917 företog drätselnämnden ifrågavarande ärende till behandling. Drätselnämnden fann därvid den förebragta utredningen giva vid handen, att den nuvarande avlöningen till universitetets skogvaktare vore alltför låg, särskilt jämförd med de avlöningsförmåner, som utginge till kronojägarna, med vilka skogvaktarna närmast vore att jämnställa i fråga om arbetets art och omfattning. Likaså ansåg drätselnämnden den föreslagna indragningen av de nu förefintliga 7 skogvaktartorpen och deras ersättande med bostadslägenheter väl motiverad. Drätselnämnden fann därför skäligt tillstyrka den av skogsförvaltaren föreslagna avlöningen för skogvaktarna, nämligen: lön 600 kronor och tjänstgöringspenningar 500 kronor, summa 1,100 kronor, jämte tre ålderstillägg, vardera å 100 kronor, efter respektive 5, 10 och 15 års väl vitsordad tjänstgöring, fast reseanslag 100 kronor, allt per år, samt bostadslägenhet, vartill slutligen skulle komma dagarvode med 4 kronor för dag för förrättningar på större avstånd än 5 km. från hemmet.

Kostnaderna för avlöning åt skogvaktarna, inberäknat fast reseanslag men fränsett ålderstillägg, upptog drätselnämnden i anslutning till skogsförvaltarens beräkningar till 10,800 kronor, vartill skulle komma dagarvoden, tillhoppa förslagsvis 4,000 kronor, vadan hela årskostnaden skulle uppgå till 14,800 kronor.

Då enligt nu gällande stat till universitetets 9 skogvaktare, med inberäknande av dagarvoden å högst 900 kronor, utginge ett sammanlagt lönebelopp av 8,100 kronor, därav beräknat värde av boställen 485 kronor samt kontant 7,615 kronor, och då enligt skogsförvaltarens utsago en årlig inkomst av 800 kronor kunde beräknas uppkomma genom utarrendering av de delar av skogvaktartorpen, vilka skulle avskiljas från dessa, komme ett kontant årligt belopp av 8,415 kronor att stå till buds. För erhållande av ovan nyss angivna belopp 14,800 kronor erfordrades alltså ytterligare ett belopp av 6,385 kronor.

Drätselnämnden beslöt förty under åberopande av skogsförvaltarens utredning samt av det i ärendet avgivna intyg från extra jägmästaren

Kollberg hemställa hos det större konsistoriet om utverkande vid 1918 års riksdag av ett anslag å ordinarie stat av 6,385 kronor för förhöjning av skogvaktarnas avlöning till ovan angivna belopp ävensom om rätt för skogvaktarna till ytterligare 2 ålderstillägg å vardera 100 kronor. I enlighet med vad redan skogsförvaltaren i sin skrivelse föreslagit, hemställde drätselnämnden vidare, att, därest vid 1918 års riksdag skulle begäras eller beviljas löneförmåner åt kronojägarna, överstigande de nu av drätsel-nämnden för universitetets skogvaktare föreslagna, samma löneförmåner måtte beredas de sistnämnda.

Såsom villkor för åtnjutande av de sålunda föreslagna löneförmånerna borde, enligt vad drätselnämnden föreslog, stadgas skyldighet dels att ingå på de genom lag av den 8 juli 1916 införda ändrade pensionsbestäm-melser i de fall, där sådan skyldighet ej utan vidare föreläge, och dels att avstå från nu innehavande skogvaktartorp.

Här torde jag böra påpeka en olikhet mellan drätselnämndens — och övriga vederbörandes — nu föreliggande framställning och den, som förut gjorts, bestående däri, att enligt den föregående framställningen de för den ifrågasatta löneregleringen erforderliga medlen skulle utgå av den behållna inkomsten å skogarnas konto.

Ärendet behandlades av det större akademiska konsistoriet vid sam-manträde den 29 september 1917. Därvid intogs i konsistoriets protokoll följande av överjägmästaren i Bergslagsdistriktet Uno Wallmo avgivna intyg:

På begäran intygas härmed, att Uppsala universitets skogvaktares verksamhet som bevakare av universitetsskogarna till art och omfattning är likställd med krono-jägares tjänstgöring.

Örebro den 27 september 1917.

Uno Wallmo.

Det större konsistoriet tillstyrkte drätselnämndens framställning och begärde universitetskanslerns medverkan till vinnande av den ifrågasatta löneregleringen.

Med underdånig skrivelse den 6 oktober 1917 överlämnade tillförord-nade kanslern för Uppsala universitet handlingarna i ärendet till Kungl. Maj:t. Under hänvisning i tillämpliga delar till kanslerns för rikets uni-versitet underdåniga utlåtande den 12 januari 1917 angående den förut gjorda framställningen i ämnet och till Kungl. Maj:ts proposition nr 336/1917 anhöll tillförordnade kanslern om proposition till 1918 års riksdag i överens-stämmelse med det nu framlagda förslaget.

Med anledning av denna hänvisning torde jag här böra ur nämnda utlåtande den 12 januari 1917 återgiva följande:

I likhet med de akademiska myndigheterna ansåge universitetskanslern det vara skäligt och lämpligt, att avlöningsförmånerna för universitetets skogvaktare reglerades så, att de bleve överensstämmande med de ordinarie kronojägarnas inom de län, inom vilka universitetets fasta egendomar vore belägna, nämligen Stockholms, Uppsala och Västmanlands län. Kanslern hade alltså i det stora hela icke något att erinra mot konsistoriets förslag.

Därest utredningen rörande kronojägarnas avlöning jämte därav föranlett förslag komme att föreläggas 1917 års riksdag samt för kronojägarna därvid föresloges höjda avlöningsförmåner i annan form än vad konsistoriet ifrågasatt för universitetsskogvaktarna, anhölle kanslern, att Kungl. Maj:t täcktes till 1917 års riksdag avlåta proposition om beredande åt Uppsala universitets skogvaktare av avlöningsförmåner efter samma grunder, som komme att tillämpas vid bestämmande av avlöningsförmånerna för kronojägarna inom nämnda tre län.

Skulle åter ärendet angående lönerreglering för kronojägarna icke komma att framläggas för 1917 års riksdag, anhölle kanslern, att frågan om lönerreglering för skogvaktarna i allt fall måtte oberoende härav föranleda proposition till årets riksdag och att därvid konsistoriets förslag angående avlöningsförmånerna för ifrågavarande befattningshavare måtte läggas till grund för densamma.

Därest sålunda lönerreglering för skogvaktarna komme till stånd, borde, i enlighet med vad drätselnämnden anfört, universitetets inkomststat jämkas därhän, att dels posten »3) Penningar och persedlar av universitetets hemman m. m.» ökades med 800 kronor och dels så stort belopp tillades posten »4) Inkomst av skogarna» o. s. v., som därutöver bleve erforderligt för lönerregleringens genomförande. Kanslern hade förvissat sig därom, att den höjning av sistnämnda post, vilken sålunda skulle kunna ifrågakomma, väl motsvarades av påräknelig ökad avkastning från universitetets skogar. För den händelse utjämning av samma post till jämnt tusental skulle anses böra ske, torde sådan lämpligen kunna åstadkommas medelst motsvarande ökning å utgiftsstaten av det till Kungl. Maj:ts disposition stående beloppet.

I sammanhang med lönerreglering för skogvaktarna erfordrades ävenledes vissa jämkningar i eller tillägg till de till staten hörande, i nådigt brev den 19 februari 1909 meddelade särskilda föreskrifter, punkterna 1—3 samt 6, ävensom, enligt drätsel-nämndens framställning, uti övergångsbestämmelserna till lagen den 8 juli 1916 angående ändring i lagen om civila tjänstinnehavares rätt till pension.

Jag ber även att få anföra vad statskontoret i sitt i det föregående omförmälda, den 17 april 1917 avgivna utlåtande yttrade:

I likhet med universitetskanslern anser statskontoret skäligt, att avlöningsförmånerna för Uppsala universitets skogvaktare regleras så, att de bliva överensstämmande med de ordinarie kronojägarnas inom Stockholms, Uppsala och Västmanlands län. Statskontoret hemställer därför,

dels att, därest förslag kommer att föreläggas riksdagen om höjning av kronojägarnas avlöningsförmåner i annan form än vad större akademiska konsistoriet i Uppsala nu ifrågasatt för universitetsskogvaktarna, Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att bereda Uppsala universitets skogvaktare avlöningsförmåner efter samma grunder, som komma att tillämpas vid bestämmande av kronojägarnas inom nämnda tre län avlöning,

dels ock att, om ärendet angående lönerreglering för kronojägarna icke kommer

att framläggas för 1917 års riksdag, Kungl. Maj:t täcktes — i överensstämmelse med vad konsistoriet föreslagit utom vad angår dagarvoden — i proposition föreslå riksdagen medgiva, att till var och en av universitetets nio skogvaktare må årligen utgå lön 600 kronor och tjänstgöringspenningar 500 kronor, med rätt till tre åldersstillägg, vardera å 100 kronor, efter respektive 5, 10 och 15 års väl vitsordad tjänstgöring, fast reseanslag 100 kronor samt bostadslägenhet med täppa, men med skyldighet dels att avstå såväl från hittills för vissa fall utgående dagarvoden som från innehavande skogvaktartorp, med undantag av bostadslägenhet och täppa, och dels att ingå på de genom lagen den 8 juli 1916 angående ändring i lagen om civila tjänst-innehavares rätt till pension införda ändrade pensionsbestämmelser i de fall, där sådan skyldighet ej utan vidare föreligger.

Beträffande de härav föranledda jämkningar i universitetets stat och i därtill hörande särskilda föreskrifter instämmer statskontoret i vad universitetskanslern anfört och hemställt.

Däremot synes, om i staten eller i särskilda föreskrifter inryckts stadgande om här ovan föreslagna skyldighet för skogvaktarna att ingå på de genom lagen den 8 juli 1916 införda pensionsbestämmelser, ingen jämkning erfordras i övergångsbestämmelserna till nämnda lag.

Såsom redan nämnts synas mig skogvaktarnas avlöningsförhållanden böra ordnas med skälig hänsyn till de löneförmåner, som tillkomma motsvarande kronojägare. Kronojägarna äro i det nu till riksdagens prövning framlagda lönerogleringsförslaget, likasom hittills, indelade i särskilda grupper. Av dessa bör den, som omfattar södra och mellersta Sverige och sålunda de län, där universitetets skogar äro belägna: Stockholms, Uppsala och Västmanlands län, närmast utgöra förebild vid lönerogleringen för Uppsala universitets skogvaktare.

För denna grupp av kronojägare har Kungl. Maj:t föreslagit följande avlöningsförmåner i egentlig mening: lön 950 kronor, tjänstgöringspenningar 750 kronor, tillhopa 1,700 kronor, jämte rätt till 3 ålderstillägg, vardera å 150 kronor, efter respektive 5, 10 och 15 års tjänstgöring. Innehar befattningshavare boställe, skall boställets uppskattade avkomst avgå å indelningshavarens kontanta lön. Därest åt befattningshavaren upplåtes bostad, skall han vidkännas avdrag å lönen, motsvarande skälig hyra, dock icke i något fall med lägre belopp än 200 kronor.

För befattningshavare, vilken såsom kronojägarna, på grund av verksamhetens art komma att ofta vistas borta från hemmet, är naturligen ordnandet av frågan om rese- och traktamentsersättning vid tjänsteför-rättningar av stor betydelse. Såsom jag i det föregående antytt, var denna fråga för kronojägarnas vidkommande förelagd 1917 års riksdag. Genom riksdagens beslut blev densamma då på det sätt ordnad, att i lönestaten upptogos resepenningar med fasta belopp, för de särskilda kronojägarna

med hänsyn till bevakningstrakternas storlek och kommunikationsförhållandena växlande mellan lägst 50 kronor och högst 250 kronor. I avseende åter å traktamentsersättning skulle sådan utgå till kronojägarna i huvudsaklig överensstämmelse med vissa av riksdagen antagna grunder. Bestämmelserna om denna ersättning blevo, med tillämpning av riksdagens beslut, av Kungl. Maj:t utfärdade genom kungörelse den 28 augusti 1917 angående resekostnads- och traktamentsersättning åt befattningshavare vid skogsstaten och statens skogsskolor.

I § 1 av denna kungörelse förklaras, att till ordinarie och extra befattningshavare vid skogsstaten och statens skogsskolor skall för resor och förrättningar i tjänsten resekostnads- och traktamentsersättning utgå enligt gällande resereglemente, i den mån ej annorlunda stadgas i §§ 2—6 av kungörelsen.

§ 2 av kungörelsen innehåller vissa bestämmelser rörande resekostnadsersättning till befattningshavare vid skogsstaten, tillhörande den förvaltande personalen samt skogsskoleföreståndare vid resa inom det överjägmästartdistrikt, där befattningshavarens tjänstgöring är förlagd.

Befattningshavare vid skogsstaten, tillhörande den bevakande personalen, åtnjuter ej någon resekostnadsersättning vid resa för förrättning, varom i § 2 förmåles, utan uppbär, såsom av det föregående framgår, ett fast resepenninganslag. Härom förmåles i § 3.

Sedan i § 4 meddelats bestämmelser i fråga om traktamentsersättning till befattningshavare vid skogsstaten, tillhörande den förvaltande personalen samt till skogsskoleföreståndare, heter det i §§ 5 och 6:

§ 5.

I fråga om traktamentsersättning till befattningshavare vid skogsstaten, tillhörande den bevakande personalen, ävensom till skogsrättare skola vid resa för förrättning, varom i § 2 förmåles, följande särskilda bestämmelser lända till efterrättelse.

1) Ersättning utgår endast i de fall, som avses under 2) och 3) här nedan, samt under förutsättning tillika, att resan sträckt sig mer än fem kilometer, räknat i rak riktning från bostadsorten.

2) Ersättning utgår med fullt belopp enligt resereglementet, då befattningshavaren nödgats anlita nattkvarter utom bostadsorten eller då resan företagits på särskild order av vederbörande jägmästare eller annan överordnad tjänsteman för att biträda med, utföra eller leda avverkning, skogsodling eller annat särskilt arbete samt räckt minst 12 timmar.

3) Har resa, som företagits på särskild order av vederbörande jägmästare eller annan överordnad tjänsteman för att biträda med, utföra eller leda avverkning, skogsodling eller annat särskilt arbete, räckt kortare tid än 12 timmar, dock minst 8 timmar, och skall ej full traktamentsersättning jämlikt 2) utgå på grund av nattkvarter, må ersättning utgå med hälften av det i resereglementet för en resdag stadgade belopp.

§ 6.

Beträffande traktamentsersättning, varom i §§ 4 och 5 förmåles, skola ytterligare följande bestämmelser gälla.

1) Är förrättning av den omfattning, att uppehållet å en och samma plats överstiger femton dagar, utgår för överskjutande dagantalet ersättning med allenast tre fjärdedelar av den i resereglementet bestämda.

2) Vid tjänsteresa, för vilken fullt traktamente må utgå, beräknas dylikt traktamente endast för den tid, varunder befattningshavare varit frånvarande från bostadsorten, sålunda att frånvaro, som räckt högst 24 timmar, räknat från tiden för resans anträdande, ersättes med ett traktamente, frånvaro, som räckt mer än 24 men högst 48 timmar, med två traktamenten och så vidare.

I den nu föreliggande framställningen till riksdagen om reglering av kronojägarnas med fleres avlöningsförmåner föreslås i avseende å den bevakande personalens rätt till traktamentsersättning den ändring i ovanstående § 5, 3), att den tid, som erfordras för att hälften av det i resereglementet för en resdag stadgade beloppet skall utgå, skall nedsättas från nu stadgade minst 8 timmar till minst 6 timmar.

Departementschefen.

Vad i ärendet, sådant det nu föreligger, förekommit har övertygat mig om att skogvaktarna vid Uppsala universitet i avseende å kraven på deras utbildning och å dem tillkommande åligganden i allt väsentligt äro att anse såsom likställda med kronojägarna i de län, där universitetets skogar äro belägna. Jag tvekar därför icke att tillstyrka, att skogvaktarna beredas avlöningsförmåner, motsvarande dem, som enligt vad ovan nämnts äro föreslagna för nämnda kronojägare, d. v. s. egentlig lön 950 kronor och tjänstgöringspenningar 750 kronor, tillhoppa 1,700 kronor, jämte rätt till tre ålderstillägg, vardera å 150 kronor, efter respektive 5, 10 och 15 års tjänstgöring. Skogvaktarna böra få räkna sig föregående sådan till godo för åtnjutande av ålderstilläggen.

Universitetsmyndigheterna hava ansett, att skogvaktarna ej i något fall böra hava boställen utan samtliga åtnjuta bostadsförmån jämte en mindre täppa om 1,5—2 hektar. Jag har ej funnit anledning att göra någon invändning häremot, churuväl det i fråga om kronojägarna förutsättes, att de skola kunna innehava boställen *eller* bostadsförmån. Likasom för kronojägarna bör med åtnjutande av bostadsförmån följa avdrag å den egentliga lönen, motsvarande skälig hyra. De hittillsvarande boställsförmånernas förvandling till bostadsförmån har till följd en ändring i universitetets inkomststat, varom jag i det följande kommer att yttra mig.

Den omständigheten, att samtliga skogvaktarna skola berättigas åtnjuta bostad medför, att de ej under några förhållanden komma att upp-
bära hela den för dem avsedda avlöningen. Det är således ej anledning att för dem — såsom sker för universitetets vaktmästare, vilka kunna er-
hålla bostad men ej äro därtill ovillkorligt berättigade — i universitetets

utgiftsstat kontant upptaga hela det ovannämnda avlöningsbeloppet, 1,700 kronor; så sker ej heller nu beträffande den stipulerade skogvaktaravlönningen, 800 kronor, i de fall, där vederbörande åtnjuter boställsförmån. Vid beräkning av det belopp, varmed statens anslag till universitetet behöver höjas för genomförande av löneregleringen, bör man taga hänsyn till vad sålunda anmärkts. Ett annat förfarande innebure, att universitetets reservfond opåkallat skulle årligen tillföras ett kontant tillskott till belopp, motsvarande värdet av skogvaktarnas sammanlagda bostadsförmåner. Jag har ansett det ovannämnda avdraget kunna sättas till ett bestämt, för alla skogvaktarna lika belopp av 200 kronor, det belopp, vartill vid den utredning, som ligger till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 399/1918, värdet å kronojägares bostad ansetts böra lägst uppskattas. Skogvaktarnas egentliga begynnelselön kommer alltså att kontant utgå med ett belopp av 750 kronor: lön och tjänstgöringspenningar skola, fränsett ålderstillägg, utgöra 1,500 kronor. Lägsta pensionsunderlaget kommer med inräknande av bostadsförmånens värde att uppgå till 950 kronor.

Huruledes frågan om rese- och traktamentsersättning för närvarande är ordnad för kronojägarna är nyss omnämnt.

Vad angår reseersättningen är enligt propositionen nr 399/1918 avsett att frågå den nu gällande ordningen med visst antal respensningsanslag å vissa bestämda belopp, såsom nämnt växlande mellan 50 och 250 kronor. I stället upptages, efter beräkning av i medeltal ungefär 200 kronor för befattningshavare, en totalsumma att fördelas efter Kungl. Maj:ts bestämmande. Enligt en motsvarande beräkning skulle till reseanslag för de 9 skogsvaktarna erfordras ett belopp av 1,800 kronor. Vad i ärendet förekommit ger vid handen, att beloppet bör fördelas lika å de 9 skogsvaktarna.

Beträffande vidare traktamentsersättning åt skogvaktarna torde väsentligen enahanda bestämmelser som de, vilka enligt kungörelsen den 28 augusti 1917, §§ 5 och 6, gälla för kronojägarna kunna meddelas till efterrättelse för universitetets skogvaktare. Bliva i sammanhang med den nya löneregleringen, som kan komma att fastställas för kronojägarna, ändrade bestämmelser i nu förevarande avseende givna i fråga om kronojägarna, böra naturligen i tillämpliga delar enahanda bestämmelser utfärdas i avseende å skogvaktarna.

För åtnjutande av de nya avlöningsförmånerna böra, på sätt i ärendet erinrats, uppställas vissa villkor utöver dem, som gälla enligt kungörelsen den 13 juni 1908. Dels skola nämligen de skogvaktare, som nu innehava

boställslägenheter, torp, vara skyldiga att avstå från denna förmån, vilken ersättes genom bostadslägenhet med tillhörande mindre täppa, dels skola vederbörande skogvaktare, som ej på grund av gällande bestämmelser redan äro skyldiga att underkasta sig vad vid tiden för löneregleringens trädande i kraft gäller i avseende å civila tjänst innehavares rätt till pension, förpliktas härtill. Därigenom komma de, jämlikt år 1916 vidtagen ändring i pensionslagen, att äga rätt och skyldighet att avgå ur tjänst vid 65 års ålder i stället för såsom hittills vid fyllda 67 år.

Vid genomförande av löneregleringen bliva vissa ändringar i de till staten för universitetet i Uppsala hörande särskilda föreskrifter av nöden. Detta gäller i fråga om de föreskrifter, som innefatta bestämmelser om avlönings fördelning i lön och tjänstgöringspenningar, om ålderstillägg samt om rese- och traktamentsersättning åt skogvaktarna.

Frånsett ålderstilläggen, vilka komma att utgå ur det för sådan löneförmån å åttonde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget, skulle enligt den nu ifrågasatta löneregleringen en var av de nio skogvaktarna i lön och tjänstgöringspenningar uppbära kontant 1,500 kronor, tillhoppa alltså 13,500 kronor. Till respenningar skulle, såsom förut nämnts, erfordras ett belopp av 1,800 kronor.

Vad angår nödiga medel till bestridande av traktamentsersättning åt skogvaktarna synes det svårt att med någon säkerhet fastställa det härför erforderliga anslagsbeloppet. Universitetsmyndigheterna hava till dagarvoden beräknat ett anslag av högst 4,000 kronor, och i den av riksdagen bifallna propositionen nr 336/1917 antogs ett belopp av 3,600 kronor vara tillräckligt. De grunder, efter vilka traktamentsersättning nu skulle komma att utgå, avvika väsentligen från dem, som för närvarande gälla i fråga om dagarvodena, och avvikelserna synas kunna i vissa fall leda till minskad, i andra fall åter till ökad påkänning å de medel, varur traktamentsersättningen bör utgå. Det är i avseende härå tillräckligt att påpeka, hurusom för närvarande dagarvode ej utgår för förrättning, som äger rum på ett avstånd av 10 kilometer eller därunder, i rak sträckning från skogvaktarens bostad, medan traktamentsersättningen vid tillämpning av de för den bevakande personalen vid skogsstaten gällande föreskrifter kan komma att utgå redan vid resa, som sträckt sig mer än 5 kilometer i rak riktning från bostadsorten. Å andra sidan äro universitetets skogvaktare — under förutsättning att det stadgade årsbeloppet av dagarvodena ej överskrides — berättigade till dagarvode, om en av vederbörande anbefalld förrättning äger rum i skogstrakt, som ligger mer än 10 kilometer i rak sträckning från bostaden, under det att traktamentsersättning vid skogsstaten i motsvarande fall utgår endast om resan räckt minst 12 tim-

mar, eller — därest nattkvarter ej behöft anlitas — med halva beloppet, om den räckt enligt nu gällande föreskrifter minst 8 timmar, enligt föreslagna bestämmelser minst 6 timmar.

Då, som sagt, någon möjlighet ej finnes att med säkerhet fastställa det behöfliga anslagsbeloppet, kan detsamma nu endast till närmelsevis uppskattas. Särskilt med hänsyn till de för närvarande väsentligt höjda dagtraktamentena enligt resereglementet, torde det emellertid kunna antagas, att för ändamålet kommer att erfordras ett belopp, som, i likhet med vad i andra fall ägt rum, kan förutsättas med 50 % överstiga det av universitetsmyndigheterna beräknade och således uppgå till 6,000 kronor.

De nya bestämmelserna om avlöning samt respensionar och traktamentsersättning skulle således kräva för kontant avlöning åt de 9 skogvaktarna, 1,500 kronor

för en var	kronor 13,500:—
respensionar, 200 kronor för en var	» 1,800:—
traktamentsersättning	» 6,000:—

Summa kronor 21,300:—

När det nu gäller att undersöka med vilket belopp statsanslaget till universitetet behöver ökas för den nya ordningens genomförande, är först att ihågkomma, att de till skogvaktarna nu från universitetet utgående kontanta medlen, med inberäkning av dagarvode men frånsett ålderstillägg, utgöra sammanlagt förutnämnda belopp av 7,615 kronor. Vidare må erinras, att enligt skogsförvaltarens beräkning ett belopp av 800 kronor bör till universitetet inflyta genom utarrendering av viss del av åkerarealen vid de sju indragna boställena — en del av densamma komme att läggas till bostadstappor för skogvaktarna. Den odlade jord, som sålunda skulle utarrenderas, lärer, enligt vad ett från akademifogden inkommet skriftligt meddelande utvisar, av skogsförvaltaren beräknas till omkring 35 har. I nämnda meddelande har akademifogden förklarat, att den av skogsförvaltaren antagna summan, 800 kronor, motsvarar det belopp, som normalt kan beräknas i arrende för ifrågavarande fastigheter. Akademifogden har vid denna uppskattning tagit hänsyn till att jorden komme att utarrenderas utan åbyggnader, att den till större delen vore ocentralt belägen samt att den utgjordes av smärre oregelbundna och delvis ofullständigt torrlagda ågofigurer. Med summan av nyssnämnda två belopp, 7,615 kronor och 800 kronor, alltså 8,415 kronor, kan ovannämnda summa av 21,300 kronor minskas. Ett tillskott av 12,885 kronor skulle alltså erfordras.

Jag har emellertid blivit betänkt på en anordning, som skulle leda till ett minskat behov av direkt ökat statsanslag. Såsom jag redan omnämmt, hade universitetsmyndigheterna vid sin första framställning om

lönereglering för skogvaktarna avsett, att de erforderliga medlen för dennas åvägabringande, beräknade till 6,385 kronor, skulle utgå av den behållna inkomsten å skogarnas konto. Till grund för förslaget härom låg ett den 8 december 1916 av universitetets skogsförvaltaren, efter remiss från drätselnämnden, avgivet utlåtande, ur vilket jag torde få anföra följande:

Det av drätselnämnden från och med år 1913 igångsatta arbetet med taxeringen av universitetets skogstillgång, som skall läggas till grund för upprättande av nya hushållningsplaner för skogarnas avverkning, kommer ej att avslutas förrän tidigast om 2—3 år.

För närvarande är det därför icke möjligt att med full bestämdhet avgiva ett utlåtande om storleken av den virkesmassa, som genom de nya hushållningsplanernas genomförande kan få uttagas, eller den nettovinst, som för framtiden kan beräknas från skogarna.

Taxeringsarbetet har emellertid framskridit så långt, att ett bedömande av den remitterade frågan redan nu kan ske, då det hittills fullbordade skogstaxeringsarbetet ger god ledning därför.

Av vad härvid inbäntats framgår nämligen, att en avsevärd förhöjning i universitetets skogars avkastning kan påräknas samt att med all säkerhet den årliga behållningen från skogarna därigenom bliver betydligt förökad.

På grund härav ävensom med hänsyn till de inköp, som årligen ske av betydliga skogsvidder, och till förhöjda virkespris, får jag såsom min bestämda åsikt uttala, att det belopp, som enligt det av mig framlagda förslaget erfordras för förhöjning av skogvaktarnas avlöning, kan av den förökade behållningen bestridas, och anser jag, att intet hinder möter för att ifrågakvarande lönereglering träder i kraft från början av år 1918.

På denna skogsförvaltarens av drätselnämnden biträdda uppfattning om möjligheten av att ur skogsavkastningen erhålla medel till löneregleringen stödde sig dåvarande departementschefen vid sitt förutnämnda riksdagen förelagda förslag om beredande av medel till tillfälligt lönetillägg för skogvaktarna m. m. Förslaget gick visserligen efter orden ut på att de nödiga medlen, tillhoppa 4,500 kronor, skulle utgå ur universitetets reservfond. Men denna anordning grundades av departementschefen därpå, att till denna fond ingå behållningarna å skogsmedlen utöver det i inkomststaten för universitetet upptagna beloppet, 7,000 kronor, (jämfte viss myckenhet ved och virkesprodukter, som dels utgå in natura, dels gottgöras en vid universitetet varande ålderstilläggsfond).

I anslutning härtill har jag tagit i övervägande, huruvida det vore möjligt att bestrida utgifterna för avlöning m. m. i fråga om skogsbetjäningen helt och hållet eller åtminstone till en del ur den behållna avkastningen av universitetets skogar. Jag har därför från universitetet skaffat mig uppgift om ställningen av universitetets skogars konto under de senaste åren. Av vad därvid meddelats framgår, att behållningen å detta konto utgjort: år 1914 20,690 kronor 53 öre, år 1915 23,144 kronor 65

öre, år 1916 10,286 kronor 21 öre samt år 1917 71,487 kronor 93 öre. Det bör beträffande dessa siffror anmärkas, att i dem ingå nyssnämnda 7,000 kronor, som i universitetets inkomststat äro såsom inkomst av skogarna beräknade bland de tillgångar, med vilka universitetet har att möta utgifterna enligt utgiftsstaten, samt att år 1917 akademiska biblioteket m. fl. institutioner påförts tillhoppa 34,244 kronor för inköpt ved från universitetets skogar, en fordran, som man med hänsyn till institutionernas ekonomi ej förväntar sig kunna indriva.

I betraktande av vad sålunda förekommit och till dess någon erfarenhet vunnits rörande det årliga beloppet av kostnaderna för dagtraktamenten, finner jag mig ej nu böra ifrågasätta att, såsom annars lämpligen skulle ske, den kontanta avlöningen till skogsbetjäningen skall utgå ur behållna skogsmedel. Tanken härpå bör dock ej förfalla; med den skogspolitik, universitetet med Kungl. Maj:ts bifall sedan ett antal år följt, genom inköp av växtliga ungskogar — för år 1917 beräknas sålunda fonden för inköp av växtliga ungskogar skola krediteras ett genom extra avverkningar utvunnet belopp av ej mindre än 446,845 kronor av årets inkomster från skogarna, medan under år 1914 motsvarande avsättning till nämnda fond uppgick till allenast 4,000 kronor samt under åren 1915 och 1916 ingen avsättning kunde göras — bör framdeles skogsbetjäningen, likasom ock skogsförvaltaren, kunna erhålla sin avlöning ur behållna skogsmedel, utan universitetsstatens betungande i övrigt.

Redan nu bör emellertid skogsvaktarna tillkommande traktamentsersättning kunna utgå ur sagda skogsmedel. Jag finner detta framgå såväl av ovannämnda yttrande av skogsförvaltaren som av nyss återgivna siffror rörande behållningarna å skogarnas konto under de senaste åren. Att denna behållning år 1916 varit jämförelsevis låg torde få anses såsom ett undantagsfall. Allt talar tvärtom för att den behållna skogsavkastningen kommer att ökas, och jag finner därför fullgiltig anledning förefinnas för att en undersökning verkställes, huruvida icke, även om traktamentsersättningen åt skogsvaktarna kommer att utgå ur denna avkastning, den i universitetets inkomststat upptagna posten: »inkomst av skogarna» o. s. v., 7,000 kronor, bör höjas. Frågan härom bör i sinom tid upptagas.

Med beräkning att skogsvaktarnas traktamentsersättning kan utgå ur de behållna skogsmedlen, finner jag alltså det belopp, 12,885 kronor, varmed enligt vad ovan sagts statsanslaget till universitetet borde för löne-regleringens genomförande ökas, kunna minskas med 6,000 kronor. Anslagsökningen skulle då bliva 6,885 kronor.

Såsom av det föregående framgår är det avsett, att skogsvaktarna ej längre skulle innehava boställen, och att viss till deras nuvarande boställen

hörande åkerareal skulle utarrenderas. Skogsförvaltaren har beräknat, att universitetet i arrende skulle kunna erhålla en årlig inkomst av 800 kronor, och i denna beräkning har akademifogden instämt. Det sålunda påräknade beloppet har, såsom av det anförda framgår, legat till grund vid utredningen om den ökning, som löneregleringens genomförande gör behövlig. Med nämnda belopp bör vid genomförande av mitt nu framlagda förslag inkomststatens post: »Penningar och persedlar av universitetets hemman m. m. 30,119: 68», genom beslut av Kungl. Maj:t ökas, alltså till 30,919 kronor 68 öre.

Då den lönereglering jag nu anser mig böra föreslå för Uppsala universitets skogvaktare innebär en väsentlig höjning av de avlöningsförmåner, som nu tillkomma ifrågavarande befattningshavare, torde man kunna antaga, att de samtliga skola finnas villiga att underkasta sig de villkor och bestämmelser, som jag föreslagit skola uppställas för åtnjutande av de höjda avlöningsförmånerna. I händelse någon av dem emellertid icke skulle vilja underkasta sig berörda villkor och bestämmelser, torde han böra bibehållas vid honom nu tillkommande avlöningsförmåner, däri inberäknade lönetillägg å 200 kronor samt dagarvoden vid vissa tjänsteförrättningar efter 4 kronor för dag, dock att dagarvodena för varje särskild befattningshavare, på sätt nu gäller jämlikt Kungl. Maj:ts brev den 29 juni 1917, må uppgå till högst 400 kronor. Till befattningshavare, som sålunda tilläventyrs må komma att kvarstå å nu gällande stat, torde de kontanta avlöningsförmånerna kunna tillsvidare förskjutas av universitetets reservfond. Till 1919 års riksdag lärer därefter böra göras framställning om sådan befattningshavares uppförande å övergångsstat, i samband varmed även förslag bör avgivas rörande det slutliga gäldandet av till honom förskjutna avlöningsförmåner.

Slutligen torde jag även böra något ingå på frågan, huruvida de universitetets skogvaktare, som övergå till de nya avlöningsbestämmelserna, böra erhålla krigstidstillägg och krigstidshjälp, därest andra befattningshavare i statens tjänst under något eller några följande år komma i åtnjutande därav. Jag vill i sådant avseende framhålla, att i det kommittébetänkande, som ligger till grund för Kungl. Maj:ts förenämnda proposition nr 399/1918, med styrka framhållits, att de i betänkandet föreslagna avlöningsbeloppen icke äro utmätta med hänsyn till rådande dyrtid utan att vid deras bestämmande förutsatts, att vederbörande befattningshavare skola i samma mån som andra motsvarande statstjänstemän erhålla krigstidstillägg och krigstidshjälp. Till denna uppfattning har jämväl chefen för jordbruksdepartementet anslutit sig. Vid sådant förhållande synes det mig uppenbart, att även skogvaktarna vid Uppsala universitet — för att icke

överensstämmelsen mellan deras avlöningsförmåner och kronojägarnas åter skall brytas — böra komma i åtnjutande av framledes utgående krigstidstillägg och krigstidshjälp.

Under åberopande av vad jag nu anført, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att

dels, med uteslutande ur utgiftsstaten för universitetet i Uppsala, avdelningen A) Avlöningar m. m., c) Tjänstemän och betjante vid universitetets samlingar och inrättningar m. m., av de under titeln Drätselverket nu upptagna avlöningsförmåner för 9 skogvaktare, i stället i utgiftsstaten under nämnda avdelning och titel uppföra för en var av dessa skogvaktare, jämte anteckning om av universitetet tillhandahållen bostad, beräknad till ett värde av 200 kronor och betraktad såsom lön, en kontant avlöning av 1,500 kronor, därav 750 kronor lön och 750 kronor tjänstgöringspenningar, med rätt till tre ålderstillägg, vardera å 150 kronor, efter respektive 5, 10 och 15 års tjänstgöring,

dels förklara vederbörande äga att för erhållande av ålderstillägg tillgodoräkna sig föregående tjänstgöring såsom ordinarie skogvaktare vid universitetet,

dels förordna, att för åtnjutande av ovannämnda avlöningsförmåner ifrågavarande befattningshavare skola i tillämpliga delar vara underkastade de villkor och bestämmelser, som genom kungörelsen den 13 juni 1908 äro fastställda för åtnjutande av de för vissa befattningshavare vid rikets universitet och karolinska medikokirurgiska institutet från och med år 1909 gällande nya avlöningsförmåner, samt tillika vara skyldiga ej mindre att avstå från innehavande boställen än även att underkasta sig de vid tiden för löneregleringens trädande i kraft gällande bestämmelser i avseende å civila tjänstinnehavares rätt till pension, i den mån förpliktelse härtill ej redan förefinnes,

dels förklara, att befattningshavare, som icke hos Uppsala universitets drätselnämnd före den 1 november 1918 skriftligen förklarar sig villig att underkasta sig de villkor och bestämmelser, som gälla för åtnjutande av ifrågavarande nya avlöningsförmåner, skall bibehållas

vid dem han äger åtnjuta under år 1918, däri inberäknade lönetillägg å 200 kronor samt dagarvoden vid vissa tjänsteförrättningar, dock att dagarvodena sammanlagt må uppgå till högst 400 kronor för år,

dels, med uteslutande av den i universitetets utgiftsstat under ovannämnda avdelning och titel upptagna posten å högst 900 kronor till dagarvoden åt skogvaktarna, besluta, att i stället skall i utgiftsstaten till reseanslag åt skogvaktarna, 200 kronor för en var, uppföras ett anslag av 1,800 kronor,

dels föreskriva, att traktamentsersättning till universitetets skogvaktare vid tjänsteresor må, i huvudsaklig överensstämmelse med ovan av mig i avseende härå angivna grunder, utgå ur avkastningen av universitetets skogar,

dels ock för genomförande av ifrågavarande löneroglering höja det ordinarie anslaget till universitetet i Uppsala, universitetsstaten, med 6,885 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt täcktes Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan av statsrådets övriga ledamöter, bifalla; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gunnar Holmström.